

PAKISTAN

PODSTAWOWE INFORMACJE

Powierzchnia	796 000 km ²
Liczba ludności	190 mln mieszkańców
Stolica	Islamabad
Prezydent	Asif Ali Zardari
Premier	Mohammad Nawaz Sharif
Języki urzędowe	angielski, urdu
Religia dominująca	islam
Strefa czasowa	UTC +5
Zasoby naturalne	duże zasoby gazu ziemnego, rudy żelaza, miedzi

Specyfiką ustroju politycznego Pakistanu jest duży wpływ armii, która kilkakrotnie dokonywała zamachów stanu. Tradycyjnie siły zbrojne wywierały decydujący wpływ na kluczowe obszary polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Obecnie rola struktur siłowych uległa osłabieniu.

W maju 2013 roku odbyły się wybory do Zgromadzenia Narodowego Pakistanu oraz do rad prowincji. Wybory te nieoczekiwanie, ze zdecydowaną przewagą, wygrała partia PML-N b. premiera Nawaza Sharifa. Pakistańska Partia Ludowa (PPP) prezydenta Asifa Ali Zardariego zajęła natomiast II. miejsce. W dniu 1 czerwca br. odbyło się pierwsze posiedzenie Zgromadzenia i wybory nowego przewodniczącego. 5 czerwca 2013 r. odbyło się zaprzysiężenie nowego premiera Nawaza Sharifa, który dzięki wsparciu mniejszych partii

mógł utworzyć rząd samodzielnie. Zamierza on pełnić także funkcje ministra obrony i spraw zagranicznych. Nawaz Sharif zaapelował do przywódców innych partii o współpracę przy rozwiązywaniu najważniejszych problemów państwa. Dość spokojnie przebiegł też proces tworzenia rządów prowincji. Trudniej jest na razie przewidzieć, jak będą się kształtować relacje nowego rządu z dwoma kluczowymi instytucjami państwowymi, jakimi są armia oraz Sąd Najwyższy.

Podstawowe informacje na temat Pakistanu

Dziesięciolecia wewnętrznych sporów politycznych i niski poziom inwestycji zagranicznych doprowadziły do spowolnienia wzrostu. Rolnictwo stanowi ponad 1/5 PKB i daje dwie piąte zatrudnienia. Tekstylna stanowi większość dochodów z eksportu. Kraj nie potrafił rozszerzyć realnej bazy eksportowej i jest podatny na wahania popytu światowego. Oficjalna stopa bezrobocia wynosi poniżej 6%, lecz nie jest to właściwy obraz ponieważ duża część gospodarki jest w szarej strefie.

W ciągu ostatnich kilku lat, niski wzrost i wysoka inflacja, doprowadziły do wzrostu cen żywności. Wzrosła tym samym stopa ubóstwa – wg ocen UN Human Development Report w 2011 roku wyniosła ona prawie 50% populacji. Inflacja jeszcze pogorszyła sytuację, wzrost z 7,7% w 2007 r. do prawie 12% w 2011 r., po czym spadła do 10% w 2012 roku. W wyniku niestabilności politycznej i gospodarczej, rupia pakistańska osłabiła się o ponad 40% od 2007 roku. W listopadzie 2008 r rząd zwrócił się do Międzynarodowego Funduszu Walutowego o pomoc dla załagodzenia kryzysu bilansu płatniczego. Chociaż gospodarka ustabilizowała się od kryzysu, to nie udało się odzyskać poprzedniego poziomu.

Inwestycje zagraniczne nie powróciły, ze względu na obawy inwestorów związane z zarządzaniem, problemami z energią, sprawami bezpieczeństwa i generalnego spowolnienia w gospodarce światowej. Stałym źródłem przychodów są transfery z zagranicy, średnio około 1 mld dolarów miesięcznie od marca 2011. Mimo niewielkiej nadwyżki na rachunku obrotów bieżących w roku obrotowym 2011 (lipiec 2010/czerwiec 2011), w roku fiskalnym 2012 znów odnotowano deficyt. Było to spowodowane wyższymi cenami importowanej ropy i niższymi wpływami z eksportu bawełny. Pakistan notuje niskie dochody przy stosunkowo niskim poziomie wzrostu - średnio ok. 3% rocznie w okresie 2008 do 2012.

Pakistan musi zreformować budżet państwa i inwestować w produkcję energii w celu pobudzenia wzrostu gospodarczego. Będzie to konieczne dla zapewnienia miejsc pracy rosnącej liczbie ludności, z której ponad 50% ma poniżej 22 lat. Inne długoterminowe wyzwania obejmują zwiększenie inwestycji w edukację i ochronę zdrowia, adaptacji do skutków zmian klimatycznych i klęsk żywiołowych oraz zmniejszenie uzależnienia od darczyńców zagranicznych.

Eksport w 2012r. wyniósł 24,63 mld USD (tekstylna - odzież, pościel, tkaniny bawełniane, przędza, ryż, wyroby skórzane, artykuły sportowe, chemikalia, produkcja dywanów i chodników

Główni partnerzy: USA (13,3 %), Chiny (10,9 %), ZEA (8,6%), Afganistan(8,5%).

Import w 2012 r. wyniósł 39,81 mld USD (ropa naftowa, produkty naftowe, maszyny, tworzywa sztuczne, sprzęt transportowy, oleje jadalne, papieru i tektury, żelaza i stali, herbata
Główni partnerzy: Chiny (19,8 %), Arabia Saudyjska (22 %), ZEA (11,9%), Kuwejt (6,2 %),

Główne wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźnik	2010 r.	2011 r.	2012 r.
PKB (wg parytetu siły nabywczej PPP (mld \$))	490.4	505.3	523.9
PKB na 1 mieszkańca (wg PPP, tys. \$)	2,900	2,900	2,900
Wzrost PKB (w %)	3.1	3	3.7
Zadłużenie zagraniczne (mld \$)	bd	60.18	56.19
Całkowity dług publiczny (% PKB)	48,6	49,4	50,7
Inflacja (w %)	bd	11,9	9,7
Stopa bezrobocia (w %)	bd	5.6	6.2
Wartość obrotów HZ (mln \$)	bd	65,16	64,44
Eksport towarów (mld \$)	bd	26.31	24.63
Import towarów (mld \$)	bd	38.85	39.81
Rezerwy walutowe, wł.złoto (mld \$)	bd	18.09	13.8

Dane za 2012 r. wykazały obroty handlowe na poziomie 235,59 mln USD (z czego na eksport przypada około 78,09 mln USD, na import 157,50 mln USD). Pomimo spadku w obrotach należy odnotować dynamikę wzrostu eksportu - wyniosła w tym okresie 18%. Podobną dynamikę odnotowaliśmy w okresie 2011/10. Może to oznaczać zwiększające się zainteresowanie rynkiem pakistańskim ze strony polskich przedsiębiorców.

Tabela - obroty handlowe Polski i Pakistanu

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Dynamika 2012/2011
Obroty	205,8	183,3	199,1	257,7	235,59	89,98
Eksport	62,5	64,1	57,5	65,7	78,09	118,96
Import	143,3	119,2	141,6	192,0	157,50	80,28
Saldo	- 80,8	- 55,1	- 84,1	- 126,3	-79,40	x

Dominującymi pozycjami w polskim eksporcie do Pakistanu w 2012 roku były:

- Wyroby nieszlachetne i wyroby z metali nieszlachetnych (odpady i złom z żeliwa i stali, maszynki do golenia z niewymiennymi ostrzami, ostrza do maszynek do golenia) – 21,27 mln USD, 27,24% udziału w naszym eksporcie ogółem,
- urządzenia mechaniczne i elektryczne oraz urządzenia do rejestracji dźwięku (urządzenia do napełniania pojemników do gazowanych napojów, wtryskarki do wyrobów z gumy lub tworzyw sztucznych, części maszyn do urządzeń grzewczych bądź chłodzących) - 15,71 mln USD, udział 20,11%
- produkty mineralne (koks i półkoks z węgla) – 11,37 mln USD – udział 14,57%,
- produkty pochodzenia zwierzęcego (sproszkowane mleko, śmietana i serwałtki) – 7,04 mln USD – 9,01% udziału,
- przyrządy i aparatura pomiarowa (głównie dla badań hydrologicznych i geofizycznych, aparatura i przyrządy stosowane w medycynie, chirurgii lub weterynarii) – 6,55 mln USD – udział 8,39%,
- materiały i wyroby włókiennicze (odzież używana, dzianiny z bawełny, spodnie i bryczesy) - 5,51 mln USD – udział 7,06%

Główni eksporterzy: Węgłohut Rybnik (koks), Euromachines – Imran (urządzenia mechaniczne), Polcopper, Szalop, Arcallormittal,

W imporcie z Pakistanu w 2012 r. największą pozycją były wyroby przemysłu lekkiego – 122 mln USD – 77,70% ogółu zakupów, następnie skóry (10,40 mln – 8%), artykuły rolno-spożywcze (8,97 mln – 5,70%) i wyroby przemysłu chemicznego (8,41 mln – 5,34%). Główni importerzy to sieci handlowe i znane marki odzieżowe zlecające zlecające szycie swych produktów w Pakistanie.

Wg wstępnych danych za 6 miesięcy 2013 roku wartość polskiego eksportu do Pakistanu wyniosła 81,48 mln USD i widoczny jest ponad 2,5-krotny jego wzrost w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Wartość importu wyniosła 80,48 USD (wzrost o 13%). Po raz pierwszy od wielu lat bilans jest zrównoważony (z niewielką przewagą polskiego eksportu). Wynik ten uzyskano dzięki realizacji dwóch kontraktów na dostawy platform wiertniczych (22,7 mln USD) oraz samolotów (19,37 mln), które stanowią odpowiednio 27,9 oraz 25,8% udziału w całości eksportu w danym okresie). Tradycyjnie znaczące pozycje stanowią złom żelaza i stali, koks oraz tekstylia. W imporcie tradycyjnie dominują tekstylia – 76,96% (wyroby gotowe oraz materiały).

Do perspektywicznych dla eksportu obszarów współpracy z Pakistanem należy zaliczyć sektory:

- poszukiwania i wydobycia ropy i gazu;
- maszyn i urządzeń mechanicznych;
- maszyn górniczych;
- produktów mineralnych;
- wyrobów przemysłu hutniczego;
- przetwórstwa rolno-spożywczego.

Brak jest umów dotyczących współpracy gospodarczej. Z informacji uzyskanych z Ambasady Pakistanu w Warszawie wynika, że trwają rozmowy na temat zawarcia MoU pomiędzy PARP, a pakistańską agencją przedsiębiorczości SMEDA. Pakistan zainteresowany jest również podpisaniem bilateralnej umowy o popieraniu i ochronie inwestycji oraz konsultacjami gospodarczymi (Komisja Mieszana).

3 lipca 2013 roku Wicepremier i Minister Gospodarki Janusz Piechociński spotkał się przewodniczącym Senatu Pakistanu Siedem Nayyerem Hossinem Bokharim. Tematem rozmów były kwestie zacieśnienia współpracy gospodarczej i inwestycyjnej. Wicepremier zachęcał do organizacji w Polsce Dni Pakistańskich. Poruszano również kwestie wymiany stypendialnej, technologii przemysłu wydobywczego i energii odnawialnej. Przewodniczący Senatu zachęcał polskie firmy do udziału w Expo Pakistan 2013.

W kontekście kontaktów na szczeblu przedsiębiorstw należy odnotować udział 30 polskich przedsiębiorstw na targach w Expo Pakistan w Karachi w październiku 2012 r. Misja została wysoko oceniona przez uczestniczące przedsiębiorstwa, które już na targach nawiązały cenne kontakty handlowe. Należy odnotować, że część kosztów uczestnictwa pokrywała strona pakistańska (z informacji uzyskanych z Ambasady Pakistanu wynika, że spora część firm wzięła udział w targach sama finansując swój udział).

Aktualne działania o charakterze inwestycyjnym to odwierty poszukiwawcze PGNiG (w ramach posiadanych koncesji, w zależności od efektów, planowane są inwestycje do 200 mln USD). Ostatnie odkrycia złóż gazu dają nadzieję na rozpoczęcie przemysłowej eksploatacji złoża i podłączenie do krajowej sieci przesyłowej. Obecnie trwają negocjacje cenowe zakupu gazu pomiędzy PGNiG a operatorem pakistańskim.

Współpraca wojskowa

22-26 października 2012 przebywała w Polsce 5 osobowa delegacja Pakistańskiego MON. 11-14 kwietnia 2012 r. miała miejsce wizyta w Pakistanie dowódcy Marynarki Wojennej RP, wiceadmirała Tomasza Mathei.

Pakistan a program GSP+

Nowe rozporządzenie w zakresie GSP (WE 978/2012) stosuje się od 20 grudnia 2012 r. jednakże preferencje taryfowe w ramach rozwiązań preferencyjnych tj. rozwiązania ogólnego, GSP+ i EBA o których mowa w art. 1 ust. 2 ww. rozporządzenia, mają zastosowanie od 1 stycznia 2014 r. Zgodnie z aktualizacją listy państw (WE 154/2013), które będzie stosowane od 19 grudnia 2013 r., Pakistan będzie objęty rozwiązaniem ogólnym oraz po spełnieniu wskazanych w rozporządzeniu WE 978/2012 warunków i wystosowaniu wniosku może być objęty rozwiązaniami szczególnymi.

Zgodnie z informacją KE z dnia 26.03 br. Pakistan złożył aplikację do systemu GSP +, ww. aplikacja będzie przedmiotem dyskusji w trakcie najbliższego spotkania Grupy Roboczej ds. GSP.

Opracowano na podstawie danych z Departamentu Promocji i Współpracy Dwustronnej Ministerstwa Gospodarki, 2014 r.

WAŻNE KONTAKTY

Ambasada Pakistanu w Polsce

ul. Staroscinska 1,

02-516 Warszawa

telefon: (+48-22) 8494808, (+48-22) 8494938

fax: (+48-22) 8491160, (+48-22) 8492991

e-mail: parepwarsaw@mofa.gov.pk

<http://www.mofa.gov.pk/poland/>

Ambasada RP w Islamabadzie

Street 24, G-5/4

44-000 Islamabad

telefon: 0092 51 2600844, 2600848, 2600851

fax: 0092 51 2600852-53

<http://www.islamabad.msz.gov.pl/pl/>

CIEKAWOSTKI

Oficjalna prasa ekonomiczna

Business Recorder (wydawany codziennie w dni robocze)

Dawn - Economic & Business Review (okresowy dodatek do codziennego wydania Dawn)

The News - Business Review (okresowy dodatek do codziennego wydania)

Oficjalne strony o charakterze ekonomicznym:

www.sbp.org.pk (State Bank of Pakistan)

www.pak.gov (Ministry of Information & Broadcasting)

www.pakboi.gov.pk (Board of Investment)

www.finance.gov.pk (Ministry of Finance & Revenue)

www.secp.gov.pk (Securities & Exchange Commission of Pakistan)

www.statpak.gov.pk (Federal Bureau of Statistics)

www.pide.org.pk (Pakistan Institute of Development Economics)

W Pakistanie produkuje się piłki sportowe szyte ręcznie, głównie do gry w piłkę nożną, siatkówkę oraz rugby, znane są one z niezawodności i wytrzymałości. Wytwarzane są tu piłki m.in. na licencji firm: Uhlsport, Adidas, Nike czy Spyker. Szyje się tam również znaczną część odzieży motocyklowej, przede wszystkim skórzanej (kurtki, spodnie, rękawice), wielu znanych europejskich marek. Odzież skórzana produkowana w Pakistanie, a szyta z wytwarzanych lokalnie skór, znana jest z dobrej jakości.

Autobus zdobiony w stylu pakistańskim